

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายจากข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
X	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\bar{X}$		
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท ผู้วิจัย ได้สังเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหา

1.1 แสดงจำนวนของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท คิดเป็น อัตราส่วนร้อยละ

1.2 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่อง ขนาดของโรงเรียน เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

1.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดที่จะพัฒนาตามลำดับ

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบ

เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท

2.1 สังเคราะห์ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัชนาท โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน นำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.1.1 แสดงจำนวน ลำดับความสำคัญ ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ใน 6 ด้าน ตามสภาพปัญหาความสำคัญที่ต้องจัดทำรูปแบบการพัฒนา

2.1.2 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ

2.2 สัเคราะห์รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ

2.3 สร้างรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	59	20.00
ครูผู้สอนงานเกษตร	237	80.00
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 59 คน ครูผู้สอนงานเกษตร จำนวน 237 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 296 คน

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน	เล็ก	168	56.80
	กลาง	119	40.20
	ใหญ่	9	3.00
	รวม	296	100.00
เพศ	ชาย	150	50.70
	หญิง	146	49.30
	รวม	296	100.00
อายุ	ไม่เกิน 31 ปี	3	1.00
	31-40 ปี	27	9.20
	41-49 ปี	175	59.10
	50 ปี ขึ้นไป	91	30.70
	รวม	296	100.00
ระดับการศึกษา	อนุปริญญา	9	3.00
	ปริญญาตรี	240	81.10
	ปริญญาโท	42	14.20
	อื่นๆ	5	1.70
	รวม	296	100.00
ประสบการณ์ในการสอน	1- 5 ปี	3	1.00
	6-10 ปี	8	2.70
	11-15 ปี	21	7.10
	16-20 ปี	36	12.20
	21-25 ปี	65	22.00
	มากกว่า 25 ปี	163	55.00
	รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 56.8 โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 40.2 และโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 3 เพศชายร้อยละ 50.7 เพศหญิงร้อยละ 49.3 ช่วงอายุ 41-49 ปี ร้อยละ 59.1 อายุ 50 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 30.7 ส่วนใหญ่การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 81.1 และประสบการณ์ในการสอนส่วนใหญ่มากกว่า 25 ปี ร้อยละ 55.1

ช่วงที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ในภาพรวม 6 ด้านดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ในภาพรวม

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	การสัมมนาทางวิชาการ	2.83	.60	มาก	3
2.	การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน	2.81	.69	มาก	4
3.	การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ	2.88	.57	มาก	2
4.	การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	2.94	.59	มาก	1
5.	การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ	2.34	.85	น้อย	6
6.	การพัฒนาผลงานทางวิชาการ	2.67	.65	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	2.75	.66	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 ปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการมีปัญหาอยู่ในอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) อันดับรองลงมาคือปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) และปัญหาที่อยู่ในอันดับสุดท้ายคือปัญหาด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$)

จากตารางที่สรุปดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายด้าน ซึ่งปรากฏผลดัง ตารางที่ 4.4-4.10 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท ด้านการสัมมนา
ทางวิชาการ

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในกระบวนการสัมมนาวิชาการของครูผู้สอนงานเกษตร	2.47	.95	น้อย	4
2.	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนงานเกษตร นำผลที่ได้รับจากการสัมมนาด้านวิชาการ มาปรับปรุงการเรียนการสอน	2.96	.73	มาก	2
3.	ครูผู้สอนงานเกษตรเมื่ออบรมสัมมนาทางวิชาการแล้วยังคงปฏิบัติเหมือนเดิม	3.05	.71	มาก	1
4.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันทให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานเกษตร	2.83	.81	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	2.83	.80	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการสัมมนาทางวิชาการ โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ครูผู้สอนงานเกษตรเมื่ออบรมสัมมนาทางวิชาการแล้วยังคงปฏิบัติเหมือนเดิมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.05$) และปัญหา เรื่อง วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในกระบวนการสัมมนาวิชาการของครูผู้สอนงานเกษตร เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.47$)

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับปัญหา ในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนา ด้านการศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน

ลำดับที่	รายการ วิธีการทำงาน	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	การสนับสนุนงบประมาณ ในการศึกษาดูงาน ด้านการเกษตรมีผลต่อการปฏิบัติงาน	2.56	1.05	มาก	4
2.	การศึกษาดูงาน เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอนของครูผู้สอนงานเกษตร	3.00	.80	มาก	2
3.	ผู้บริหารทราบความสำคัญของการไปศึกษา ดูงานและสังเกตวิธีการสอนและการทำงาน นอกสถานที่ของครูผู้สอนงานเกษตร	3.01	.77	มาก	1
4.	มีการติดตามประเมินผล การนำความรู้มาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนหลังจากศึกษาดูงาน แล้ว	2.69	.89	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	2.81	.88	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการการศึกษาดูงานและสังเกต วิธีการทำงาน โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารทราบความสำคัญของการไปศึกษาดูงาน และสังเกตวิธีการสอนและการทำงานนอกสถานที่ของครู ผู้สอนงานเกษตร อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.01$) และปัญหา เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณ ในการศึกษาดูงานด้านการเกษตรเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.56$)

ตารางที่ 4.6 แสดงระดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	ครูผู้สอนงานเกษตรให้ความสนใจข่าวสารทางวิชาการด้านงานเกษตร	3.01	.66	มาก	1
2.	มีศูนย์กลางในการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการด้านการเกษตร	2.68	.88	มาก	4
3.	มีงบประมาณในการจัดหาเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ	2.92	.74	มาก	2
4.	มีการจัดวารสารของโรงเรียนหรือครูที่สอนงานเกษตรได้เขียนบทความลงเผยแพร่งานด้านการเกษตร	2.86	.77	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	2.88	.76	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ครูผู้สอนงานเกษตรให้ความสนใจข่าวสารทางวิชาการด้านงานเกษตร อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.01$) และปัญหา เรื่อง มีศูนย์กลางในการเผยแพร่ ข่าวสารทางวิชาการด้านการเกษตร เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.68$)

ตารางที่ 4.7 แสดงระดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาห์ด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ

ลำดับที่	รายการ เชิงปฏิบัติการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	มีการวางแผนในการเตรียมการ ในการพัฒนาการบริหารครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	3.03	.71	มาก	1
2.	มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะสาขาวิชามาให้ความรู้ในการอบรมครูผู้สอนงานเกษตร	3.01	.70	มาก	2
3.	มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะสาขาวิชามาให้ความรู้ในการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตร	2.83	.75	มาก	4
4.	มีการติดตามประเมินผลเมื่อส่งครูผู้สอนงานเกษตรไปอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	2.90	.86	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	2.94	.76	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้าน การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหาเรื่อง มีการวางแผนในการเตรียมการ ในการพัฒนาการบริหารครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.03$) และปัญหา เรื่อง มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะสาขาวิชามาให้ความรู้ในการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตรเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.83$)

ตารางที่ 4.8 แสดงระดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาห์
 ในด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.	ความเพียงพอของครูในโรงเรียนเมื่อต้องการ ลาศึกษาต่อ	2.14	1.05	น้อย	3
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมส่งเสริมให้ ลาศึกษาต่อ	2.57	.99	มาก	1
3.	ค่าใช้จ่ายในการลาศึกษาต่อของครูผู้สอน งานเกษตรค่อนข้างสูง	2.30	.99	น้อย	2
	รวมเฉลี่ย	2.34	1.01	น้อย	-

จากตารางที่ 4.8 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ในด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ โดยรวมเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.34$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามี การส่งเสริมส่งเสริมให้ลาศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.57$) และปัญหาเรื่อง ความเพียงพอ ของครูในโรงเรียนเมื่อต้องการลาศึกษาต่อเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 3 ($\bar{X} = 2.47$)

ตารางที่ 4.9 แสดงระดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาห์ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
	การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ				
1.	ความรู้คอมพิวเตอร์ เพื่อผลิตแบบฝึกปฏิบัติของครูผู้สอนงานเกษตร	2.73	.87	มาก	2
2.	ทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอนประเภทแบบฝึกปฏิบัติของครูผู้สอนงานเกษตร	2.71	.84	มาก	3
3.	ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตร	2.74	.86	มาก	1
4.	มีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน	2.58	.87	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	2.69	.86	มาก	-

จากตารางที่ 4.9 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยรวมเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.69$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.74$) และปัญหาเรื่อง มีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.58$)

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา			อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
	ปัญหาในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร				
1.	ความรู้ในการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมของครูผู้สอนงานเกษตร	2.73	.89	มาก	3
2.	ความเพียงพอของเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับงานเกษตรสำหรับให้ครูค้นคว้าหาความรู้และอ้างอิง	2.29	.99	น้อย	4
3.	ความพร้อมของโรงเรียนเรื่องวัสดุอุปกรณ์พร้อม เพื่อให้ครูจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม.....	2.78	.80	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม	2.81	.81	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	2.65	.87	มาก	-

จากตารางที่ 4.10 สภาพปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.81$) และปัญหา เรื่อง ความพร้อมของโรงเรียนเรื่องวัสดุอุปกรณ์พร้อมเพื่อให้ครูจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.29$)

ช่วงที่ 2 การวิเคราะห์กิจกรรมรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยผู้วิจัยได้นำปัญหาที่อยู่ในอันดับที่ 1 ของแต่ละด้านคือ ในด้านการสัมมนาทางวิชาการ การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ และการพัฒนาผลงานทางวิชาการ และนำเข้าสู่การสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามระดับปัญหาดังนี้

1. การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 คือจุดอ่อนในการวางแผนในการเตรียมการ ในการพัฒนาการบริหารครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 1.1 สืบหาแหล่งอบรมและแหล่งเรียนรู้
- 1.2 จัดตั้งกลุ่มครูผู้สอนงานเกษตร
- 1.3 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร
- 1.4 ทำแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมโครงการ
- 1.5 ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 1.6 ประกวดครูและนักเรียนดีเด่นทางด้านการเกษตร

2. การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 ครูผู้สอนงานเกษตรให้ความสนใจข่าวสารทางวิชาการด้านงานเกษตรน้อย ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 2.1 สร้างความตระหนักให้ครูในเรื่องข่าวสารด้านการเกษตร
- 2.2 สนับสนุนโดยการจัดหาข่าวสารด้านการเกษตร
- 2.3 ผู้บริหารกำหนดนโยบายจุดเน้นงานเกษตร
- 2.4 จัดทำเนียบแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานเกษตร
- 2.5 จัดงบประมาณสนับสนุน

3. การสัมมนาทางวิชาการ สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 คือการที่ครูผู้สอนงานเกษตร เมื่ออบรมสัมมนาทางวิชาการแล้วยังคงปฏิบัติเหมือนเดิมผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 3.1 สร้างความตระหนัก ในด้านค่านิยม เจตนาคติ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ให้ครูผู้สอนงานเกษตรรักงาน
- 3.2 สร้างแหล่งเรียนรู้และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้
- 3.3 จัดทำโครงการด้านการเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ
- 3.4 จัดครูผู้สอนที่มีความถนัดและใจรักทางด้านงานเกษตร

- 3.5 ผู้บริหารควรมีการนิเทศภายในกับครูผู้สอนงานเกษตรเป็นประจำ
- 3.6 จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยให้งานเกษตรเป็นตัวหลัก
- 3.7 สร้างความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับงานเกษตรให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญ

4. การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 คือการที่ผู้บริหารไม่ได้ทราบปัญหา ความสำคัญของการไปศึกษาดูงาน และสังเกตวิธีการสอนและการทำงาน นอกสถานที่ของครูผู้สอนงานเกษตร ผู้เชี่ยวชาญได้ได้เสนอแนะรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 4.1 ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานของตนเองให้ผู้บริหารเห็นคุณค่า
- 4.2 ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือบุคคลภายนอกยอมรับ
- 4.3 จัดทำโครงการเกี่ยวกับงานเกษตรโดยให้ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา
- 4.4 รายงานผลการศึกษาดูงานให้ผู้บริหารทราบและนำมาพัฒนางานเกษตรในโรงเรียน
- 4.5 ประชาสัมพันธ์ผลงานโครงการเกษตรให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น กรรมการสถานศึกษาทราบ
- 4.6 รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

5. การพัฒนาผลงานทางวิชาการ

5.1 เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรยังไม่เพียงพอผู้เชี่ยวชาญได้วิเคราะห์รูปแบบดังนี้

- 5.1.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสร้างแบบฝึกปฏิบัติ
- 5.1.2 สร้างแบบฝึก โดยการบูรณาการร่วมกับ กลุ่มสาระอื่น ๆ
- 5.1.3 ครูผู้สอนต้องใฝ่รู้และเปิดใจ ถามผู้รู้
- 5.1.4 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณสนับสนุน

5.2 เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ให้การสนับสนุนในการจัดทำ หนังสืออ่านเพิ่มเติมน้อย ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะรูปแบบการพัฒนา ดังนี้

- 5.2.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร
- 5.2.2 จัดหาหนังสือและเอกสารอ้างอิงให้ครูค้นคว้า
- 5.2.3 ครูผู้สอนต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองหรือถามผู้รู้
- 5.2.4 ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

6. การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ สภาพปัญหาที่ต้องวางแผนสร้างรูปแบบคือปัญหาข้อที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยมีการส่งเสริมส่งเสริมให้ลาศึกษาต่อ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะรูปแบบในการพัฒนาดังนี้

- 6.1 วิเคราะห์ความจำเป็นให้ผู้บริหารทราบ
- 6.2 ให้ครูศึกษาต่อภาคสมทบ

6.3 ให้ครูศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิด

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์รูปแบบ การพัฒนาครูผู้สอน งานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยนาท เสนอรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร โดยใช้เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ เรื่อง การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Situation Objective Strategy:SOS) (สำนักงานสถาบันราชภัฏนครสวรรค์. 2546:208) และได้รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทประกอบด้วย โครงสร้างสำคัญ 6 ด้าน ดังตารางที่ 4.11 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงการวางแผนในการเตรียมการ ในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร โครงสร้าง 6 ด้าน โดยใช้เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

ปัญหาด้าน	สถานการณ์ (Situation:S)	จุดประสงค์ (Objective:O)	ยุทธศาสตร์(Strategic:S)	ผลที่คาดหวัง
การฝึกอบรมหรือ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ	จุดอ่อนในการ วางแผนด้าน การเตรียมการสอน ของครูผู้สอน งานเกษตร	เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทางการวางแผนด้าน การเตรียมการสอน ของครูผู้สอน งานเกษตร	1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ 2. จัดตั้งกลุ่มครูผู้สอนงานเกษตร 3. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. จัดทำแผนปฏิบัติการ 5. ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปี การศึกษา 6. จัดประกวดครูและนักเรียนดีเด่น ด้านงานเกษตร	ครูผู้สอน งานเกษตร มีศักยภาพ ในการจัด การเรียน การสอนสูงขึ้น
การเผยแพร่ ข่าวสารทาง วิชาการ	จุดอ่อนครูผู้สอน ขาดความรู้ทาง วิชาการด้านงาน เกษตร	เพื่อพัฒนาครูผู้สอน งานเกษตรมีใจรัก การอ่านวิชาการและ ข่าวสารด้านงาน เกษตร	1. สร้างความตระหนักให้ครูใน เรื่อง ข่าวสารด้านการเกษตร 2. สนับสนุนโดยการจัดหาข่าวสาร ด้านงานเกษตร 3. ผู้บริหารกำหนดนโยบายจุดเน้น งานเกษตร 4. จัดทำเนียบแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ งานเกษตร 5. จัดสรรงบประมาณสนับสนุน	ครูผู้สอน งานเกษตร มีความรู้ ใหม่ ๆ จาก ข่าวสารด้าน การเกษตร

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

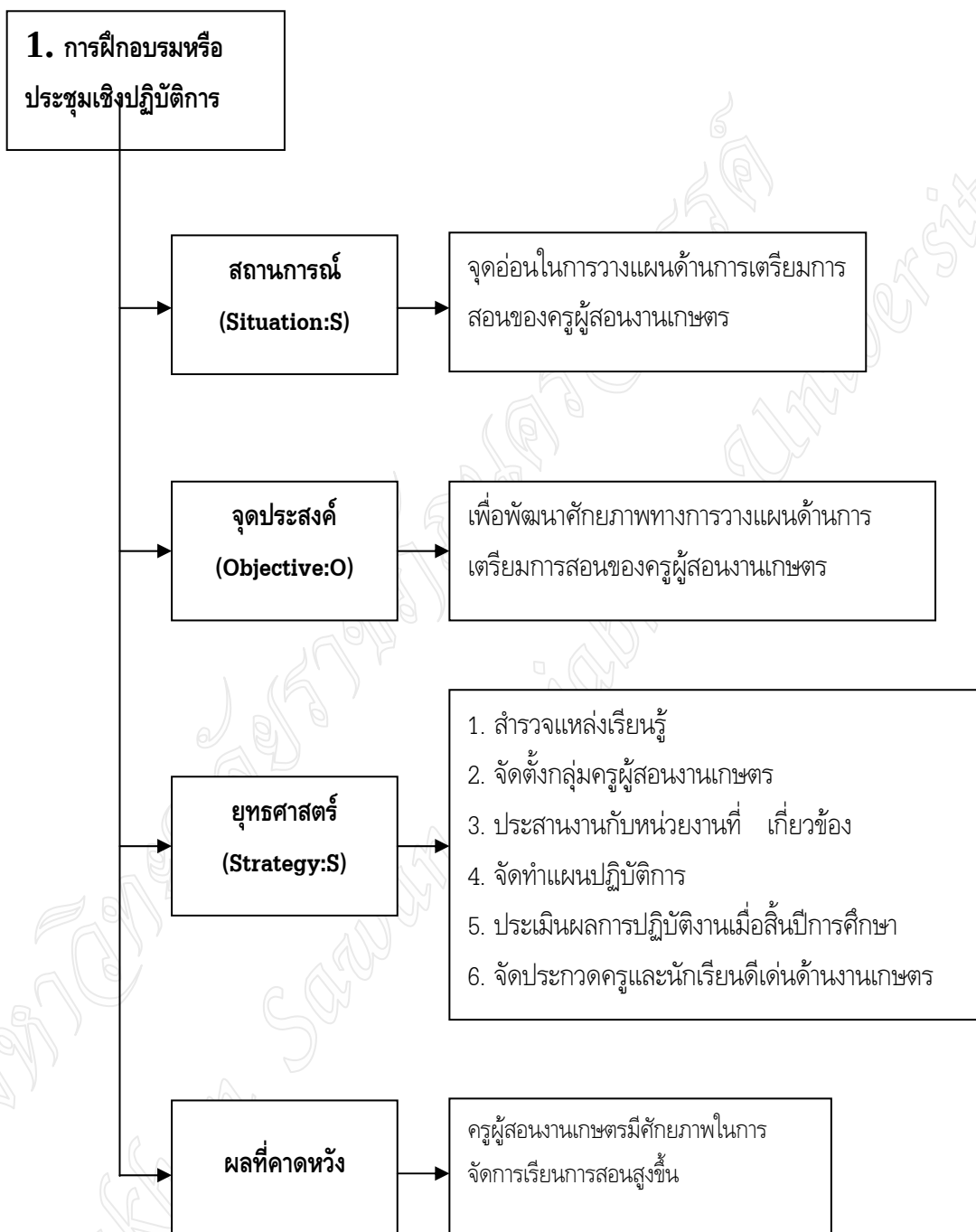
ปัญหาด้าน	สถานการณ์ (Situation:S)	จุดประสงค์ (Objective:O)	ยุทธศาสตร์(Strategy:S)	ผลที่คาดหวัง
การสัมมนาทาง วิชาการ	ครูผู้สอนงาน เกษตรเมื่ออบรม สัมมนาทางด้าน วิชาการแล้วยังคง ปฏิบัติเหมือนเดิม ไม่มีการพัฒนาขึ้น	เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิชาการกับ ครูผู้สอนงานเกษตร ให้เพิ่มมากขึ้น	1. สร้างความตระหนัก ในด้าน ค่านิยม เจตคติ ยุทธศาสตร์และ กล ยุทธ 2. สร้างแหล่งเรียนรู้และเชิญวิทยากร ท้องถิ่นมาให้ความรู้ 3. จัดทำโครงการด้านการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ 4. จัดครูผู้สอนที่มีความถนัดและ ใจ รักด้านงานเกษตร 5. ผู้บริหารควรมีการนิเทศน์ ครูผู้สอนงานเกษตรเป็นประจำ 6. จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการงาน อาชีพ ฯ งานเกษตรเป็นตัวหลัก 7. สร้างความรู้สึที่ดีเกี่ยวกับงาน เกษตรให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญ	ครูผู้สอน งานเกษตร มีความรู้ ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติ เพื่อใช้ในการ จัดกิจกรรม การเรียน การสอนให้กับ นักเรียน
การศึกษาดูงาน และสังเกตวิธี การทำงาน	ครูผู้สอนงาน เกษตรและนักเรียน ไม่มีผลงานเป็นที่ ปรากฏต่อผู้บริหาร คณะกรรมการ สถานศึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียน	เพื่อให้ครูผู้สอนงาน เกษตรเร่งสร้าง ผลงานให้เกิดขึ้นที่ เป็นรูปธรรมในการ จัดกิจกรรมการเรียน การสอนกับนักเรียน และจัดแสดง เผยแพร่ให้ บุคคลภายนอกทราบ	1. ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงาน ของตนเองให้ผู้บริหารเห็นคุณค่า 2. ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงาน ให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือบุคคลภายนอก ยอมรับ 3. จัดทำโครงการเกี่ยวกับงานเกษตร โดยให้ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา 4. รายงานผลการศึกษาดูงานให้ ผู้บริหารทราบและนำมาพัฒนา งาน เกษตรในโรงเรียน 5. ประชาสัมพันธ์ผลงานโครงการ เกษตรให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบ 6. รายงานผลการดำเนินงาน ให้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบเมื่อเสร็จสิ้น โครงการ	ได้ครูผู้สอน งานเกษตรที่ เป็นมืออาชีพ และ ประชาสัมพันธ์ ให้สื่อมวลชน ทราบ

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัญหาด้าน	สถานการณ์ (Situation:S)	จุดประสงค์ (Objective:O)	ยุทธศาสตร์(Strategy:S)	ผลที่คาดหวัง
การพัฒนา งานวิชาการ เรื่องการสร้าง แบบฝึกปฏิบัติ งานเกษตร	ครูไม่มีความรู้ ในการสร้างสื่อ การเรียนการสอน ประเภทแบบฝึก ปฏิบัติงานเกษตร ที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถของ นักเรียนได้	เพื่อให้ครูได้เรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียน การสอนเพื่อใช้ใน การจัดการเรียนการ สอนที่ทันสมัย ประเภทเอกสาร	1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสร้างแบบฝึกปฏิบัติ 2. สร้างแบบฝึกโดยการบูรณาการ ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ 3. ครูผู้สอนต้องใฝ่รู้และเปิดใจ ถามผู้รู้ 4. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ สนับสนุน	ครูสร้าง แบบฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับ การสอน งานเกษตร ตรงตาม จุดประสงค์ ของหลักสูตร
การพัฒนา งานวิชาการ เรื่อง การสร้าง หนังสืออ่าน เพิ่มเติม งานเกษตร	ครูไม่มีความรู้ใน การสร้างสื่อ การเรียนการสอน ประเภทหนังสือ อ่านเพิ่มเติมที่จะ พัฒนาความรู้ ความสามารถของ นักเรียนได้	เพื่อให้ครูได้เรียนรู้ การผลิตสื่อการ เรียนการสอน ประเภทหนังสือ อ่านเพิ่มเติม เพื่อใช้ ในการจัดการเรียน การสอนที่ทันสมัย	1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การ สร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร 2. จัดหาหนังสือและเอกสารอ้างอิง ให้ครูค้นคว้า 3. ครูผู้สอนต้องศึกษาหาความรู้ด้วย ตัวเองหรือถามผู้รู้ 4. ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินการสร้างหนังสือ อ่านเพิ่มเติม	ครูสร้าง หนังสือ อ่านเพิ่มเติม เกี่ยวกับ การสอน งานเกษตร ตรงตาม จุดประสงค์ ของหลักสูตร
ด้านการส่งเสริม ให้ศึกษาต่อ	จุดอ่อนในการ จัดการเรียนการ สอนครูมีวุฒิ ทางด้าน ศึกษาศาสตร์เอก เกษตรกรรมน้อย มาก	เพื่อพัฒนาครูที่สอน งานเกษตรให้มี วุฒิศึกทางด้าน ศึกษาศาสตร์ เอกเกษตรกรรมเพิ่ม มากขึ้น	1. วิเคราะห์ความจำเป็นให้ผู้บริหาร ทราบ 2. ให้ครูศึกษาต่อภาคสมทบ 3. ให้ครูศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิด	ได้ครูที่มี ความรู้ ศึกษาศาสตร์ เอก เกษตรกรรม เพิ่ม มากขึ้น

ช่วงที่ 3 การสังเคราะห์รูปแบบ

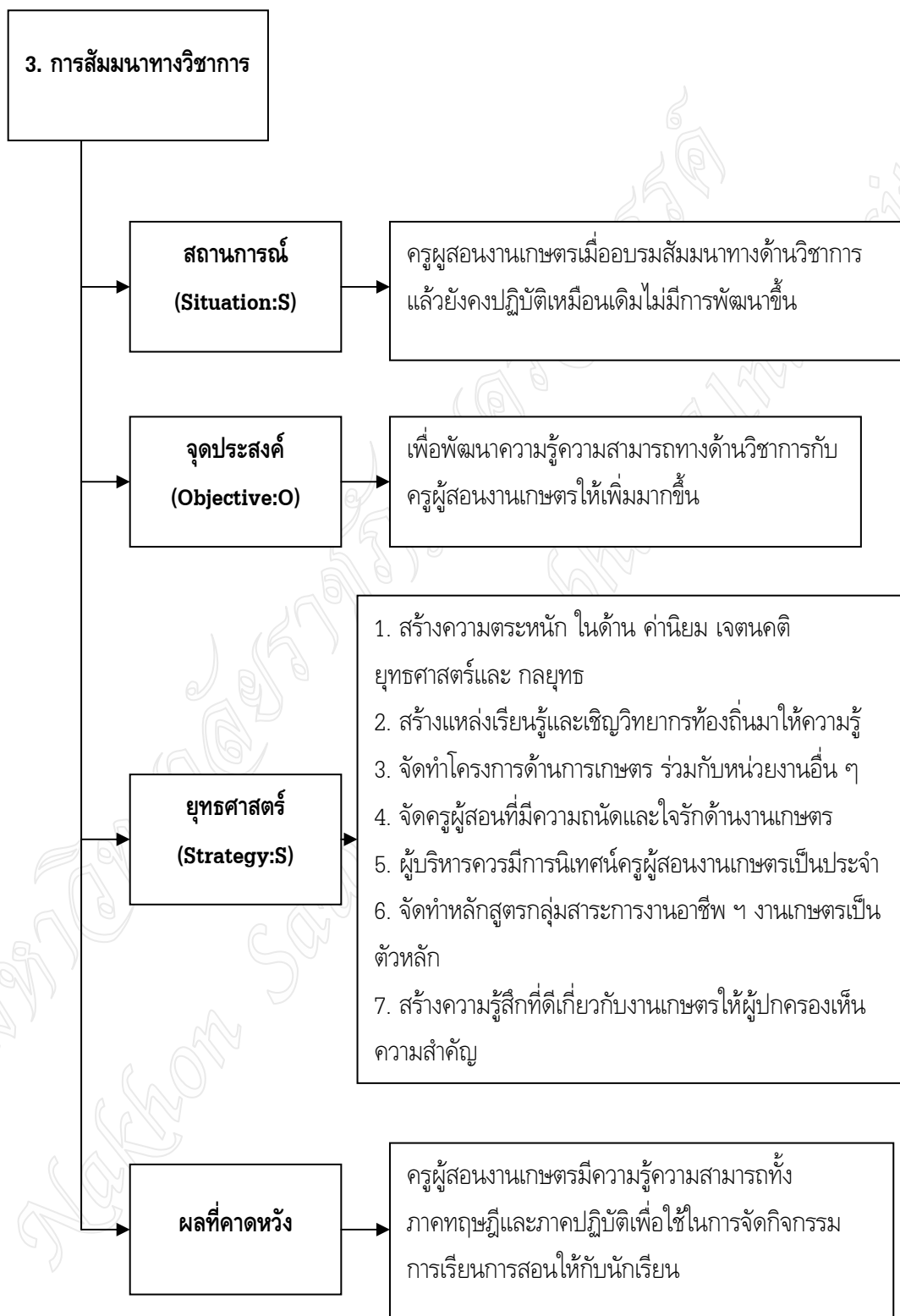
ผู้วิจัยได้นำเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชนบท ดังภาพที่ 4.1

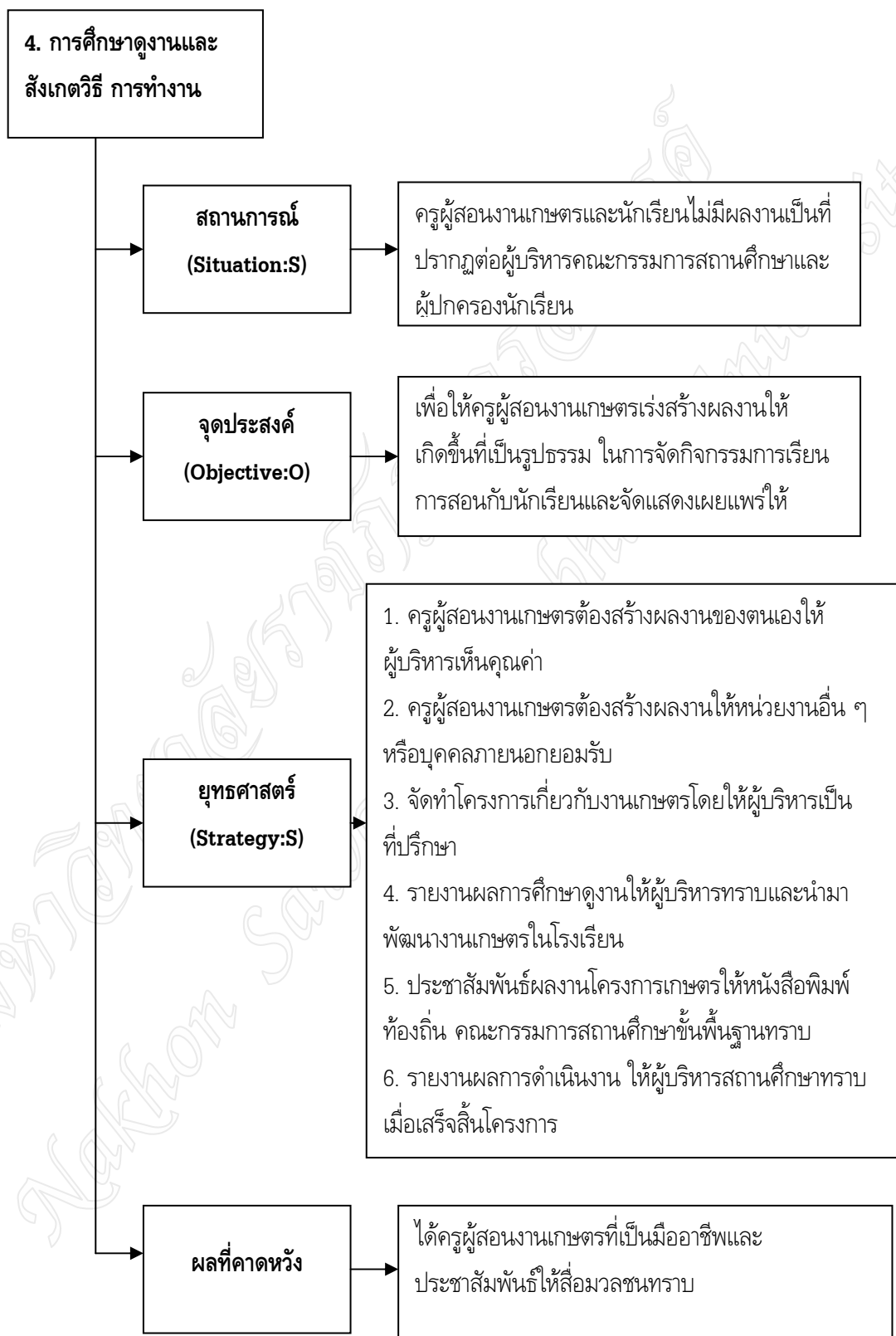
ภาพที่ 4.2 แสดงปัญหาด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ

ภาพที่ 4.3 แสดงปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ

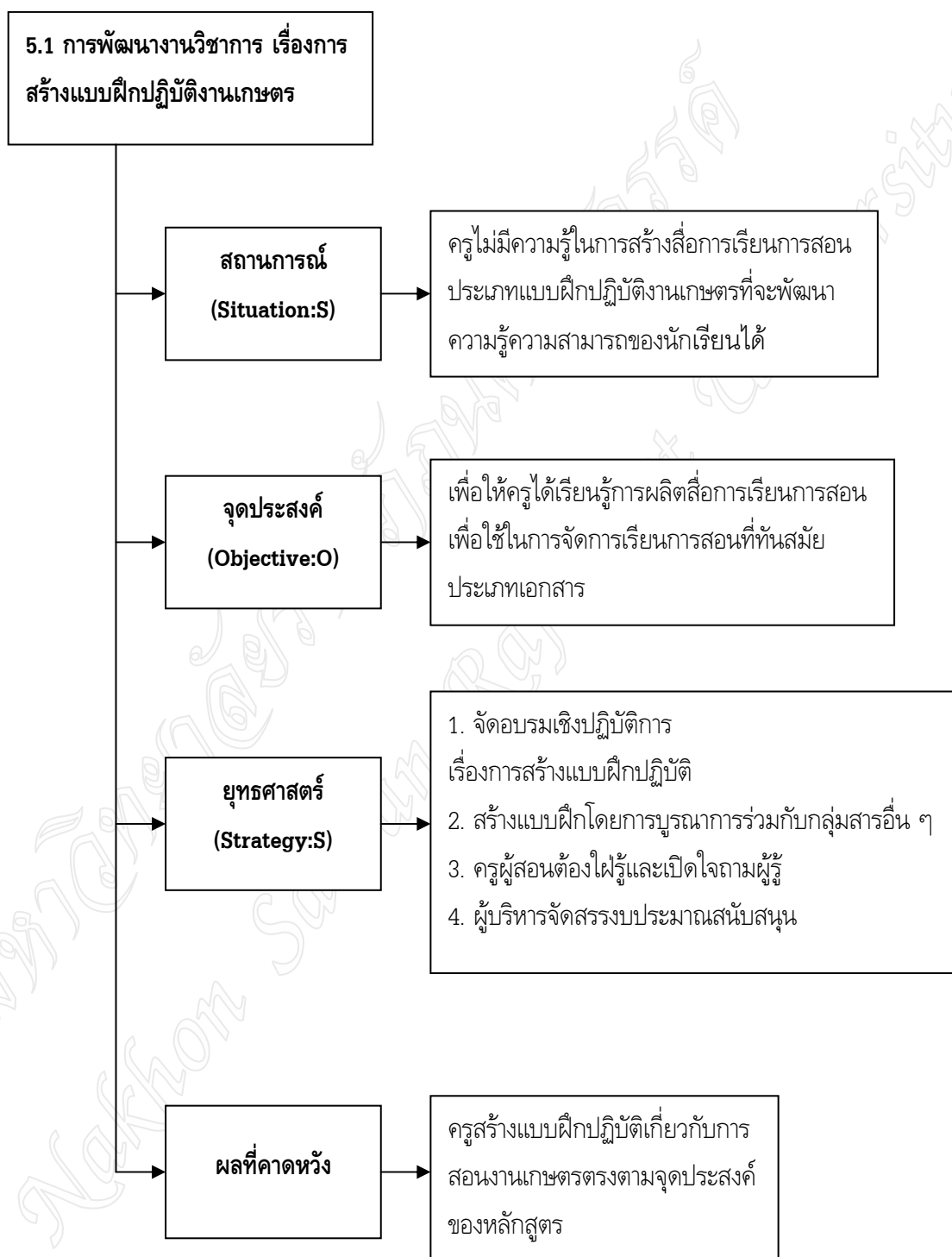

ภาพที่ 4.4 แสดงปัญหาด้านการสัมมนาทางวิชาการ

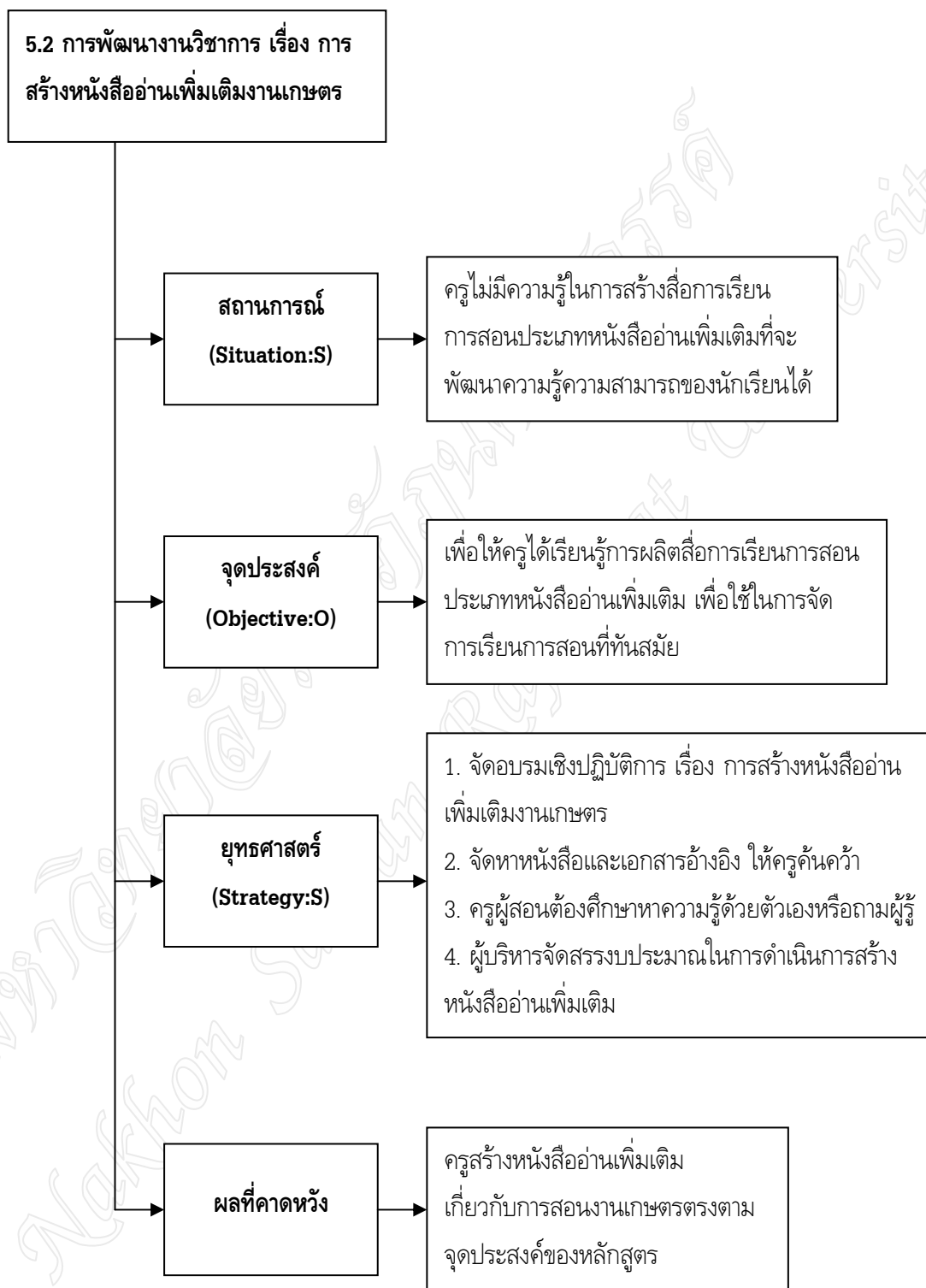

ภาพที่ 4.5 แสดงปัญหาการศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน

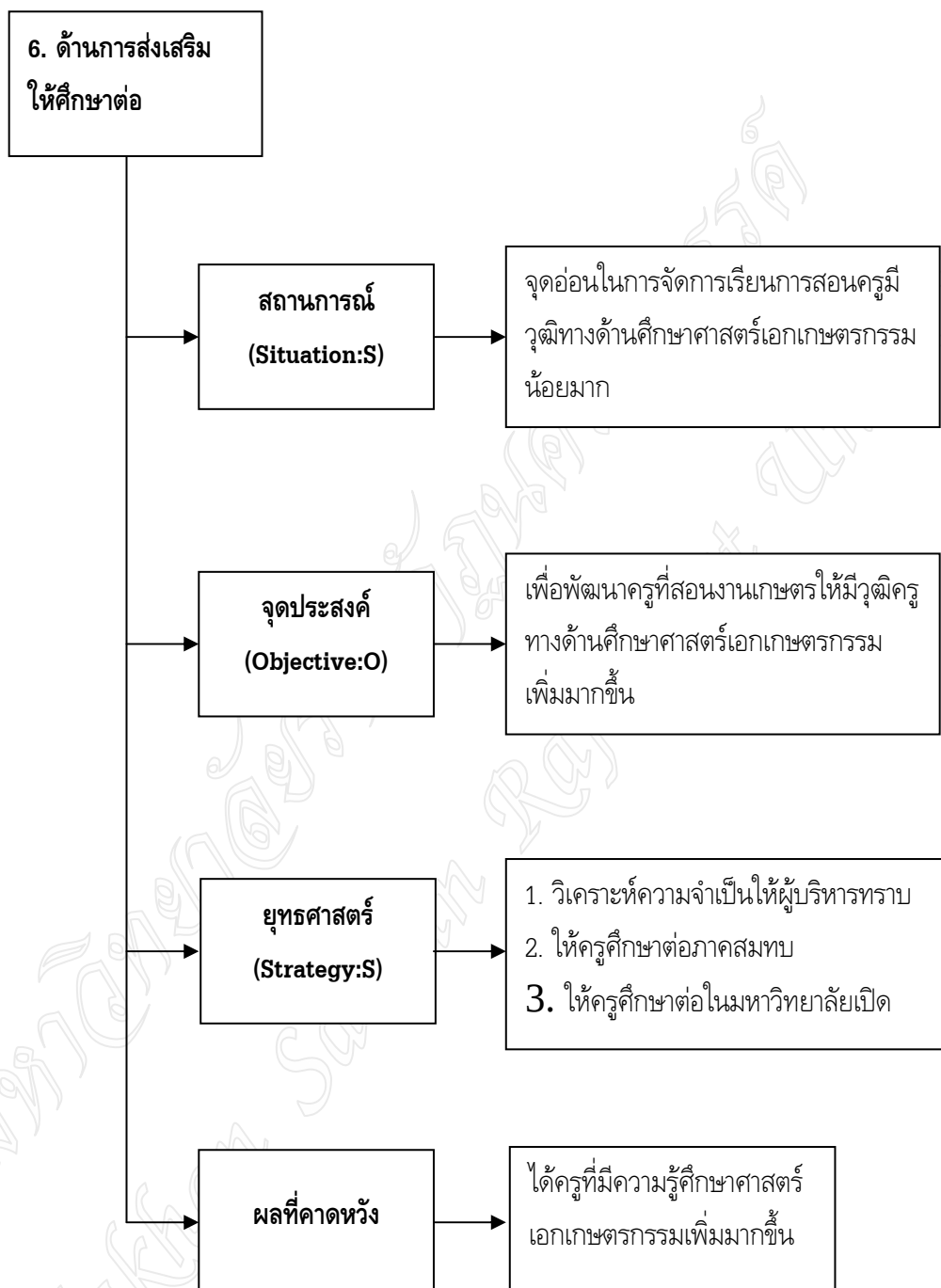
5. การพัฒนางานวิชาการ

ภาพที่ 4.6 แสดงปัญหาด้านการพัฒนางานวิชาการ เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติงานเกษตร

ภาพที่ 4.7 แสดงปัญหาด้านการพัฒนางานวิชาการ เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร

ภาพที่ 4.8 แสดงปัญหาด้านการส่งเสริมให้ศึกษาต่อ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. ศึกษาปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท 190 โรงเรียน จำนวน 1,140 คน โดยกำหนดดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 190 คน
2. ครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 950 คน
3. รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 1,140 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 296 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบ

ประชากรคือ ผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสังเคราะห์ การสร้างรูปแบบ การพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท จำนวน 7 คน

ของเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้มี 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ได้แก้ปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ช่วงที่ 2 รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหา

เครื่องมือในการศึกษาปัญหามี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหา เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 4 อันดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- 3 หมายถึง มีปัญหามาก
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 การสนทนากลุ่ม เครื่องมือ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลสรุปดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 59 คน ครูผู้สอนงานเกษตร จำนวน 237 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 296 คน

2. จากการเก็บข้อมูล สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 56.8 โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 40.2 และโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 3 เพศชายร้อยละ 50.7 เพศหญิงร้อยละ 49.3 ช่วงอายุ 41-49 ปี ร้อยละ 59.1 อายุ 50 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 30.7 ส่วนใหญ่การศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 81.1 และประสบการณ์ในการสอนส่วนใหญ่มากกว่า 25 ปี ร้อยละ 55.1

3. ปัญหาในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันนาท ทั้ง 6 ด้าน โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ มีปัญหาอยู่ในอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) อันดับรองลงมาคือปัญหาด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) และปัญหาที่อยู่ในอันดับสุดท้ายคือปัญหาด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$)

4. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการสัมมนาทางวิชาการ โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ครูผู้สอนงานเกษตร เมื่ออบรมสัมมนาทางวิชาการแล้วยังคงปฏิบัติเหมือนเดิมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.05$) และปัญหา เรื่อง วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจ ในกระบวนการสัมมนาวิชาการของครูผู้สอนงานเกษตร เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.47$)

5. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการศึกษาดูงานและสังเกต วิธีการทำงาน โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.81$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารทราบความสำคัญของการไปศึกษาดูงาน และสังเกตวิธีการสอนและการทำงานนอกสถานที่ของครูผู้สอนงานเกษตร อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.01$) และปัญหา เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณ ในการศึกษาดูงานด้านการเกษตรเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.56$)

6. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการโดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่องครูผู้สอนงานเกษตรให้ความสนใจข่าวสารทางวิชาการด้านงานเกษตร อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.01$) และปัญหา เรื่อง มีศูนย์กลางในการเผยแพร่ ข่าวสารทางวิชาการด้านการเกษตร เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.68$)

7. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้าน การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง มีการวางแผนในการเตรียมการ ในการพัฒนาการบริหารครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 3.03$) และปัญหา เรื่อง มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะสาขาวิชาทำให้ความรู้ในการอบรมครูผู้สอนวิชาเกษตรเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.83$)

8. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ในด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ โดยรวมเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.34$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมส่งเสริมให้ลาศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.57$) และปัญหาเรื่อง ความเพียงพอของครูในโรงเรียนเมื่อต้องการลาศึกษาต่อเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 3 ($\bar{X} = 2.47$)

9. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยรวมเฉลี่ยมาก ($\bar{X} = 2.69$) และเมื่อพิจารณา รายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.74$) และปัญหาเรื่อง มีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.58$)

10. ปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตรในด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร โดยรวมเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณารายด้านผลปรากฏว่าปัญหา เรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 ($\bar{X} = 2.81$) และปัญหา เรื่อง ความพร้อมของโรงเรียนเรื่องวัสดุอุปกรณ์พร้อม เพื่อให้ครูจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย อันดับที่ 4 ($\bar{X} = 2.29$)

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ดังนี้

1. ครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท มีปัญหาในการพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงจากอันดับสูงสุด คือ อันดับที่ 1 การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ อันดับที่ 2 การเผยแพร่ข่าวสาร

ทางวิชาการ อันดับที่ 3 การสัมมนาทางวิชาการ อันดับที่ 4 การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน อันดับที่ 5 การพัฒนาผลงานทางวิชาการ อันดับที่ 6 การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ

2. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน นำมาประมวลเป็นรูปแบบพบว่า รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติดังนี้

- 2.1.1 สำรวจแหล่งอบรมและแหล่งเรียนรู้
- 2.1.2 จัดตั้งกลุ่มครูผู้สอนงานเกษตร
- 2.1.3 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร
- 2.1.4 ทำแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมโครงการ
- 2.1.5 ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- 2.1.6 ประกวดครูและนักเรียนดีเด่นทางด้านการเกษตร

2.2 การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติดังนี้

- 2.2.1 สร้างความตระหนักให้ครูในเรื่องข่าวสารด้านการเกษตร
- 2.2.2 สนับสนุนโดยการจัดหาข่าวสารด้านการเกษตร
- 2.2.3 ผู้บริหารกำหนดนโยบายจุดเน้นงานเกษตร
- 2.2.4 จัดทำเนียบแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานเกษตร
- 2.2.5 จัดงบประมาณสนับสนุน

2.3 การสัมมนาทางวิชาการ มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติดังนี้

- 2.3.1 สร้างความตระหนัก ในด้านค่านิยม เจตนคติ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ให้ครูผู้สอนงานเกษตรทำงาน

- 2.3.2 สร้างแหล่งเรียนรู้และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้
- 2.3.3 จัดทำโครงการด้านการเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ
- 2.3.4 จัดครูผู้สอนที่มีความถนัดและใจรักทางด้านงานเกษตร
- 2.3.5 ผู้บริหารควรมีการนิเทศภายในกับครูผู้สอนงานเกษตรเป็นประจำ
- 2.3.6 จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยให้งานเกษตร

เป็นตัวหลักและสร้างความรู้สึที่ดีเกี่ยวกับงานเกษตรให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญ

2.4 การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติ

ดังนี้

- 2.4.1 ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานของตนเองให้ผู้บริหารเห็นคุณค่า

- 2.4.2 ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือบุคคลภายนอกยอมรับ
- 2.4.3 จัดทำโครงการเกี่ยวกับงานเกษตรโดยให้ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา
- 2.4.4 รายงานผลการศึกษาดูงานให้ผู้บริหารทราบและนำมาพัฒนางานเกษตรในโรงเรียน
- 2.4.5 ประชาสัมพันธ์ผลงานโครงการเกษตรให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ
- 2.4.6 รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ
- 2.5 การพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติดังนี้
- 2.5.1 เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
- 2.5.1.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสร้างแบบฝึกปฏิบัติ
- 2.5.1.2 สร้างแบบฝึกโดยการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ
- 2.5.1.3 ครูผู้สอนต้องใฝ่รู้ และเปิดใจถามผู้รู้
- 2.5.1.4 ผู้บริหาร จัดสรรงบประมาณสนับสนุน
- 2.5.2 การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร
- 2.5.2.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร
- 2.5.2.2 จัดหาหนังสือและเอกสารอ้างอิงให้ครูค้นคว้า
- 2.5.2.3 ครูผู้สอนต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองหรือถามผู้รู้
- 2.5.2.4 ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินการสร้าง หนังสืออ่านเพิ่มเติม
- 2.6 การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ มีรูปแบบการพัฒนาโดยนำข้อมูลมาปฏิบัติดังนี้
- 2.6.1 วิเคราะห์ความจำเป็นให้ผู้บริหารทราบ
- 2.6.2 ให้ครูศึกษาต่อภาคสมทบ
- 2.6.3 ให้ครูศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาครูผู้สอนงานเกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่ามีสภาพปัญหาการพัฒนารายด้านเฉลี่ยอยู่ในระดับมากจำนวน 6 ด้านดังนี้

- 1.1 การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 1.2 การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ
- 1.3 การสัมมนาทางวิชาการ
- 1.4 การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน
- 1.5 การพัฒนาผลงานทางวิชาการ
- 1.6 การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ

ปัญหาดังกล่าวซึ่งจะคล้ายหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยของชาติรี อนันต์เพ็ชร (2545) ที่ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาบุคลากรพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี มีสภาพปัญหาการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง 7 ด้าน ระดับน้อย 1 ด้าน ส่วนรูปแบบการพัฒนาบุคลากรพลศึกษาประกอบด้วยข้อมูล 3 ด้านได้แก่ การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ และการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพลศึกษา มีความเหมาะสม ของรูปแบบพัฒนาบุคลากร พลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ นาคเพชรพูล (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย กลุ่ม

อาชีวศึกษามาได้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ให้ความเห็นว่า การพัฒนาบุคลากร ทั้ง 8 ด้าน การพัฒนาบุคลากรได้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ได้แก่การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ ส่วนในด้านปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยได้แก่ การประชุมนิเทศ การฝึกอบรมหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ การแต่งตั้งโยกย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่การงาน การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบุคลากร ในด้านสายงานการสอนมีความจำเป็นจะต้องพัฒนาเร่งด่วนคือ ด้านการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้านการสัมมนาทางวิชาการ และด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ

2. รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท เรียงตามระดับปัญหา ในอันดับที่มีความสำคัญต้องแก้ปัญหาก่อนจนถึงอันดับสุดท้าย จำนวน 6 ด้าน มีลักษณะดังนี้

2.1 ด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ มีสภาพปัญหาการพัฒนาในด้านในระดับมากซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของวรโณ นาคเพชรพูล (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ให้ความสำคัญว่า การพัฒนาบุคลากรทั้ง 8 ด้าน การพัฒนาบุคลากรได้ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย ในด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเทือง สภาพัทธ์ (2540) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการทั้งระดับการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบุคลากรในด้านการฝึกอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการเพิ่มความรู้ความสามารถ และเป็นการทบทวนความรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้กับบุคลากรในสายผู้สอนงานเกษตร ในช่วงชั้นที่ 1-2 ในการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอยุทธศาสตร์ ในการแก้ปัญหาของด้านการฝึกอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ สมควรดำเนินการโดยการสำรวจแหล่งอบรมและแหล่งเรียนรู้ การจัดตั้งกลุ่มครูผู้สอนงานเกษตร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตรเพื่อให้ครูนำนักเรียนลงพื้นที่จริง ซึ่งจะได้รับประสบการณ์ตรง การจัดทำแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมโครงการ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา และดำเนินการประกวดครูและนักเรียนดีเด่นทางด้านการเกษตรเป็นต้น

2.2 ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ มีสภาพปัญหาการพัฒนาในด้านในระดับมาก สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัย ของตระกูล กาชัย (2542) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการพัฒนาบุคลากรพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการพัฒนาบุคลากรพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญในกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารและอาจารย์พลศึกษา ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ ด้านการลัมนาทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุภูมิ แจ่มหม้อ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 8 พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากร ตามกระบวนการพัฒนาบุคลากร คือ ขั้นตอนกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร มีกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา และมีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในการพัฒนา ขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาบุคลากร มีการกำหนดงานโครงการพัฒนาบุคลากรในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน โดยมุ่งพัฒนาครูอาจารย์รวมกันทั้งโรงเรียน ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรมีการจัดกิจกรรม การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ ขั้นตอนการประเมินการพัฒนาบุคลากรมีการประเมินตามงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาบุคลากรด้านการสอนงานเกษตรนั้น มีความจำเป็นจะต้องให้ครูผู้สอนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ หรือวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อนำมาสอนนักเรียนให้มีความรู้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ได้ และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอยุทธศาสตร์ ในการแก้ปัญหาของ ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ คือ

การสร้างความตระหนักให้ครูในเรื่องข่าวสารด้านการเกษตร สมควรดำเนินการโดยการจัดหาข่าวสารด้านการเกษตรไว้บริการครู ผู้บริหารกำหนดนโยบายจุดเน้นงานเกษตร และจัดทำเย็บแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานเกษตรให้ครูทราบ

2.3 ด้านการสัมมนาทางวิชาการ มีสภาพปัญหาการพัฒนารายด้านในระดับมาก สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยของสมพร เสรีวัลลภ (2539) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาตามขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรที่มีการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย และมีการกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร มีการจัดการสัมมนาทางวิชาการ การประเมินผลการพัฒนาบุคลากร มีการประเมินผลตามแผนงาน/โครงการตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาคล ภาชนะวิเชียร (2532) ได้วิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเกษตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า สภาพพื้นฐานทั่วไป และความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพเกษตร ของครูอาจารย์ในโรงเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันน้อยมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเกษตร ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอนไม่ต่ำกว่า ของนักเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรของโรงเรียน ที่สอนมากกว่าของโรงเรียนที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ และยังมีความแตกต่างกันในวิธีการสอนภาคเนื้อหา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนงานเกษตรจะต้องมีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี จะใช้วิธีการสอนอย่างไรอย่างหนึ่งก็ได้ แต่ที่สำคัญจะต้องศึกษาหาความรู้โดยการสัมมนาทางวิชาการอยู่เสมอ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะกลุ่มมีความคิดเห็นว่าสมควรใช้ยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ คือ ผู้บริหารจะต้องสร้างความตระหนัก ในด้านค่านิยม เจตคติ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ ให้ครูผู้สอนงานเกษตรรักงาน สร้างแหล่งเรียนรู้และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ จัดทำโครงการด้านการเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ จัดครูผู้สอนที่มีความถนัดและใจรักทางด้านงานเกษตร ผู้บริหารควรมีการ นิเทศภายในกับครูผู้สอนงานเกษตรเป็นประจำ จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี โดย ให้งานเกษตร เป็นตัวหลักสร้างความรู้สึที่ดีเกี่ยวกับงานเกษตรให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญ

2.4 ด้านการศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน มีสภาพปัญหาการพัฒนารายด้านในระดับมาก สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยของ แมนเนท์ (Maneth. 1988) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรที่วิทยาลัยเคนซัส : วิเคราะห์ผลการรับรู้โดยมีจำนวนวิทยาลัยทั้งสิ้น 19 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า

2.4.1 การปฏิบัติที่กระทำมากในวิทยาลัย คือการพัฒนาศึกษาวิชาชีพ ได้แก่การร่วมประชุมนอกสถาบัน การทำงานในวิทยาลัย การแสดงผลงานหรือการประชุม เรื่องเทคนิคการสอน การเยี่ยมเยียนสถาบัน อื่น ๆ และการประชุมนิเทศ หรือโปรแกรมก่อนปฏิบัติหน้าที่

2.4.2 การปฏิบัติงานที่ได้รับการประเมินผลมากก็คือ การทัศนศึกษาวิชาชีพได้แก่ การร่วมประชุมนอกสถาบัน การทำงานในวิทยาลัยการแสดงผลงานหรือการประชุมเรื่องเทคนิคการสอน หรือ กิจกรรมการฝึกอบรม

2.4.3 เหตุผลที่ไม่ประเมินผล คือ ไม่มีเวลาและไม่มีวิธีการที่เชื่อมั่น

2.4.4 วิธีการ 3 แบบ ในการประเมินผลที่กล่าวมาส่วนมากคือการสังเกต การรายงานเป็นรายบุคคล และการเขียนรายงาน

2.4.5 โดยทั่วไปทั้งหัวหน้าแผนกการสอน ผู้บริหารอื่น ๆ และคณะครูไม่รับรู้เกี่ยวกับกระบวนการประเมินผลว่าจะเกิดผลสัมฤทธิ์สูงหรือไม่ เห็นว่าการปฏิบัติจะมีอิทธิพลสำคัญต่อการเรียนการสอน สำหรับคณะครูส่วนใหญ่เห็นว่า การปฏิบัติมีผลต่อการเรียนการสอนมากกว่าหัวหน้าแผนกการสอน และผู้บริหารอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น เข้าไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อศึกษาวิธีการปฏิบัติงานโดยตรงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ และกลับมารายงานผลที่ได้จากการไปศึกษาดูงานให้ผู้บริหารทราบและจัดทำโครงการ จากการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า สมควรใช้ยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านการศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน คือ ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานของตนเองให้ผู้บริหารเห็นคุณค่า ครูผู้สอนงานเกษตรต้องสร้างผลงานให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือบุคคลภายนอกยอมรับ จัดทำโครงการเกี่ยวกับงานเกษตรโดยให้ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษา รายงานผลการศึกษาดูงานให้ผู้บริหารทราบและนำมาพัฒนางานเกษตรในโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ผลงาน โครงการเกษตรให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

2.5 ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีสภาพปัญหาการพัฒนาในด้านในระดับมาก สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยของ จอห์นสตอร์ (Jonhstors. 1974 อ้างถึงใน บุญโชติ จันทรพัฒน์, 2527) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจของครูบุคลากรทางการศึกษาที่จะเข้ารับการศึกษาระหว่างประจำการ แรงจูงใจที่ทำให้ครูต้องการศึกษา ระหว่างประจำการที่สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้ เพื่อเพิ่มเงินเดือน เพื่อพัฒนาสถานภาพของตนเอง เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนเอง เพื่อมีโอกาสมีส่วนร่วมในกลุ่ม เพื่อสนองความพึงพอใจและการยอมรับจากสังคม เพื่อให้สามารถเข้าใจระบบการศึกษาอื่น ๆ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นการเพิ่มวิทยฐานะของครูผู้สอนงานเกษตร และผลงานทางวิชาการยังเป็นนวัตกรรม ซึ่งใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้กับนักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า สมควรใช้ยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิด

เห็นว่า จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสร้างแบบฝึกปฏิบัติ สร้างแบบฝึกโดยการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระ
อื่น ๆ ครูผู้สอนต้องใฝ่รู้และเปิดใจถามผู้รู้ ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ

2.5.2 เรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตรผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมงานเกษตร จัดหาหนังสือและเอกสารอ้างอิงให้ครู
ค้นคว้า ครูผู้สอนต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง หรือถามผู้รู้ ผู้บริหารต้องจัดสรรงบประมาณ ในการ
ดำเนินการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม

2.6 ด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ มีสภาพปัญหาการพัฒนารายด้านในระดับน้อย
สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยของ สมพร เสรีวัลลภ (2539) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา
การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาตามขั้นตอน
การพัฒนาศูนย์ การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาศูนย์ที่มีการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย และมี
การกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาศูนย์ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ
และเจตคติในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาศูนย์ มีการจัด
การศึกษาเพิ่มเติม และการประเมินผลการพัฒนาศูนย์ มีการประเมินผล ตามแผนงาน/โครงการตามที่
กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร ที่มีวุฒิไม่ตรงกับสาขาที่สอน จึงมีความจำเป็น
จะต้องส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อให้มีวุฒิสูงขึ้นและตรงกับวิชาที่สอน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า สมควร
ใช้ยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ คือ วิเคราะห์ความจำเป็นให้ผู้บริหารทราบ ให้ครูศึกษาต่อภาคสมทบ
ให้ครูศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิดเป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาครูผู้สอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ให้เป็นครูที่มีคุณภาพส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนงานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีดังนี้

1. ด้านการฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ สมควรจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมครูผู้สอนงานเกษตรขึ้นเพื่อร่วมกันทำแผนปฏิบัติงาน และเผยแพร่วิทยากรใหม่ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย ให้เพื่อนครูผู้สอนงานเกษตรทราบ และเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการเกษตร มาให้ความรู้โดยพร้อมกัน
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายจุดเน้นด้านงานเกษตร ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาความรู้เกี่ยวกับงานเกษตรให้นักเรียนและชุมชนทราบ และนิเทศครูสอนงานเกษตรให้ศึกษาวิทยาการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นให้ทันเหตุการณ์ พร้อมจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ
3. ด้านการสัมมนาทางวิชาการ ครูผู้สอนงานเกษตรสมควรจะต้องสำรวจอาชีพด้านการเกษตรที่มีผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ ในชุมชนต่าง ๆ ในเขตบริการของโรงเรียนแต่ละแห่ง และเชิญมาเป็นวิทยากรให้ความรู้กับเพื่อนครู เพื่อนำมาประยุกต์สอนนักเรียนให้สามารถประกอบอาชีพได้ และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
4. ด้านการศึกษาดูงานและสังเกตวิธีการทำงาน ครูผู้สอนงานเกษตรเมื่อไปศึกษาดูงานกลับมาแล้วมีความจำเป็นต้องสร้างผลงานให้เกิดขึ้น โดยการปฏิบัติงานของนักเรียน และจัดประกวดผลผลิตขึ้นภายในโรงเรียนหรืออาจเชิญโรงเรียนใกล้เคียงเข้าร่วม เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน ให้ชุมชนทราบ พร้อมเชิญสื่อมวลชนร่วมทำข่าว เสนอต่อสาธารณชนให้เห็นความสำคัญของงานเกษตร
5. ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ ครูผู้สอนงานเกษตรมีความจำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมประเภทแบบฝึกปฏิบัติและหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนที่สอนได้ทดลองใช้ และปรับปรุงผลงานทางวิชาการให้ดีขึ้น ส่งให้โรงเรียนใกล้เคียงทดลองใช้ เก็บข้อมูลทางสถิติเขียนรายงานการใช้ ส่งเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นการก้าวหน้าทางการพัฒนาผลงานทางวิชาการ
6. ด้านการส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนงานเกษตรได้ศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิด หรือภาคสมทบก็ได้

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

รายการอ้างอิง

- กัลยา พินเศษ. **รูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. นครสวรรค์ :
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2546.
- กัลยากร กลายสุข. **สภาพปัญหาและความคิดเห็นต่อการพัฒนาบุคลากรของสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2539.**
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม, 2539.
- กิตติมา ปรีดีติลล. **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ ฯ : อักษรบัณฑิต, 2532.
- โกเมศ จันทรเกษ. **เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์(พิมพ์ครั้งที่ 8).**
 กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.
- เขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท, สำนักงาน. **ข้อมูลบุคลากรครุตามวุฒิ.** ชัยนาท : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ชัยนาท., 2548. (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. **ข้อมูลบุคลากรรายคน.** ชัยนาท : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท., 2547. (เอกสารอัดสำเนา)
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **คู่มือการปฏิบัติงานผู้บริหารโรงเรียน.** กรุงเทพฯ ฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. **“ระบบพัฒนาข้าราชการครู” วารสารข้าราชการครู**
 (ธ.ค.-ม.ค. 2541-2542) : 16-19
- จักรพงษ์ ทัพพวา. **บทบาทในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่**
เขตการศึกษา 9 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ.
 กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- จตุภูมิ แจ่มหม้อ. **การศึกษากระบวนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา**
เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ชาติรี อนันต์เพ็ชร. **รูปแบบการพัฒนาบุคลากรพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา**
จังหวัดอุทัยธานี. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2545.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. **ทักษะและเทคนิคการสอน.** กรุงเทพฯ ฯ : พิชัยอักษร, 2525.
- ชูชาติ เสงี่ยมลาด. **กระบวนการเตรียมการสอน.** กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยครูธนบุรี, 2527.
- เชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกุล. **มิติใหม่ของการบริหารงานบุคคลในภาครัฐบาล.** กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- दनัย เทียนพุ่ม. **การบริหารทรัพยากรบุคคลในทศวรรษหน้า.** กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ตระกูล กาชัย. **สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา**

ในกรุงเทพ ฯ มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

ทองฟู ศิริวงศ์. **การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์, 2536.

ธงชัย สันติวงษ์. **การบริหารงานบุคคล.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

_____. **การบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

ธรากร เหล็กกล้า. **ศึกษาความต้องการการพัฒนาบุคลากรของพนักงานครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาล**

เมืองภูเก็ต. ภูเก็ต : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, 2544.

นโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, สำนักงาน. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**

ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานนโยบาย

และแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2541.

นงนุช ภัทราคร. **สถิติการศึกษา.** กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.

นงลักษณ์ ลินสืบผล. **การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ ฯ : โครงการตำราและเอกสาร

ทางวิชาการ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2532.

นกดล ภวนะวิเชียร. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียน**

ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

นิตยา หาดทราย. **บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการตามทฤษฎีของ**

ครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 7.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2537.

นายิกา ใจดี. **รูปแบบและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุข**

จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

บุญชม ศรีสะอาด. **รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.

ประชุม รอดประเสริฐ. **การบริหารบุคลากรทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2538.

ประเทือง สภาพัทธร. **การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา**

ศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

2540.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ ฯ, 2535.

———. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ณนพพล เสนาชนตรี. **การพัฒนาบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง**

ศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ณัฐพันธ์ เขจรันนทน์. **การจัดการทรัพยากรบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

พงศธร พัทธกะกำพล. **การบริหารงานบุคคล : การพัฒนาบุคลากรและเทคนิคการฝึกอบรม**.

เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2540.

พนัส หันนาคินทร์. **ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

พยัพ เรืองบรรเทิง. **ทัศนะของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาในเขตเทศบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

ที่มีต่อวิชาเกษตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

พล บุญอยู่. **การศึกษาการพัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา**

จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง. “ครูผู้เชี่ยวชาญ” **วารสารข้าราชการครู**. (ส.ค.-ก.ย. 2541) : 14.

พะยอม วงศ์สารศรี. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : พรานนกการพิมพ์, 2537.

พิชิต ฤทธิจุฑา. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ เ้าออฟ เดอร์มีส์, 2547.

ระพีพรรณ สาครสินธุ์. **หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ**.

กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูจันทเกษม, 2525.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. **มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์**

การพิจารณา เพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2 (พ.ศ. 2549-2553).

กรุงเทพฯ ฯ : สมศ, 2549. (เอกสารอัดสำเนา)

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538.

รุ่ง แก้วแดง. **พฤติกรรมการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ ฯ : ต้อย, 2542.

รุจิร ภู่อาระ และ จันทราณี สงวนนาม. **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ : บั๊ค พอยท์, 2545.

วราภรณ์ คุณาลัย. **วิธีสอน**. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

วรวโรณ นาคเพชรพูล. **สภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้**

สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ ฯ : คอมพิวเตอร์กราฟิก, 2542.

วิจิตร ญาณกิตติ. **ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการ เปิดสอนวิชางานเลือกเกษตร ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

วิชาการ, กรม. **เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ เรื่องการวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2540. (เอกสารอัดสำเนา)

———. **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ ฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.), 2544.

วิน เชื้อโพธิ์หัก. **การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ ฯ : โอ เอส, 2537.

———. **การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2537.

วิวัฒน์ เลาสุโยธิน. **เปรียบเทียบความรู้ในวิชาชีพครูระหว่างครูเกษตรที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. “การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู สู่ ค.ศ. 2000” **ข้าราชการครู.** (ก.พ.-มี.ค. 2542) : 18.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. **การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2542.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษาที่ 10, กรมสามัญศึกษา. **รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา เขต 10 ปีการศึกษา 2533.** อุบลราชธานี : หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10, 2537.

สังต์ อุทรานนท์. **การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.** กรุงเทพฯ ฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สภาสถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. **เอกสารสาระการเรียนรู้ ประกอบชุดวิชา หลักการบริหารและการวางแผน.** กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู, 2547.

สมชาติ กิจยรรยงและอริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. **เทคนิคการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ(ฉบับปรับปรุงใหม่).** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : ซีเอ็ดเคยูชั่น, 2539.

สมชาย ภาพแสง. “คุณครูมีดีใหม่” **วารสารข้าราชการครู.** (ต.ค.-พ.ย.2542) : 42

- สมชาย ยอดเพชร. **การเสนอรูปแบบการพัฒนาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิจิตร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2543.
- สมพร เสรีวัลลภ. **การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
- สามัญศึกษา, กรม. **เอกสารประกอบการชี้แจงของท่านรองจุไร ลียากาศ**. กรุงเทพฯ ฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.
- สาโรจน์ แฟงยัง. **คู่มือสื่อการสอน**. กรุงเทพฯ ฯ : แท็ก แอนด์ เจอนอร์, 2535.
- สำราญ มีแจ้ง. **การประเมินโครงการทางการศึกษา**. เลย : คณะวิทยาศาสตร์วิทยาลัยครูเลย, 2535.
- . **สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ ฯ : นิธิ, 2544.
- สุภาพร แดงสุข. **การศึกษาเพื่อหารูปแบบการพัฒนาบุคลากรประจำการเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2541.
- สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร. **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม**. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์เอกสารตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2545.
- สุนหา พุ่มประพาฬ. **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- สุรีย์พร วาตี. **ความรู้ความสามารถทางด้านการเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- เสนาะ ดิยาวี. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- เสริมวิทย์ คุ้มเมธี. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาวิทยาลัยครู สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ, 2531.
- อบรม สนิทบาล และกุลชลี องค์ศิริพร. **ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ 1 (คู่มือฝึกสอน)**. กรุงเทพฯ ฯ : พระพิมพ์, 2524.
- อรจิต ภูแพ. **การสอนวิชาเกษตรกรรม**. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- อรพินท์ กุลประภา. **การพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ ฯ : โอ เอส, 2537.
- อภัสร์ ไชยคุณา. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ ฯ : โครงการตำราวิชาการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ, 2542.

อาภาเพ็ญ ไทยทอง การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน จังหวัดสระบุรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2540.

อำนวย พุ่มพุทรา และคณะ. สภาพความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2540.

อุทัย หิรัญโต. หลักการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.

Agado, Gloris Ale. "Staff Development in Effective Boarder Schools." **Dissertation Abstracts International.** 59 (1998) : 1841 A

Baldanza, Macai Anne. "The Relationship between Staff Development Practices and Schools of Excellence in Minnesota." **Dissertation Abstracts International.** 56 (1995) : 409 A

Guff, Jerry G. **Toward Faculty Renewal.** California : Jossey-Base, 1975.

Manaeth, Paul E. "Faculy Develoment Practices at Kansas Community Colleges : An Analysis of Their Perceived Effectiveness," **Dissertation Abstracts International.** 49 (September,1988) 413-A.

Moor, G.E. "Vocational Agriculture Programs Should be Closed rather than be Taught by Non-degree Teachers". **The Journal of the American Association of Teacher Educators in Agriculture.** 21(June 1980) : 2-10.

Murray, Mary Sue. "An Investigation of the Relationships between Motives and Attitude toward Staff Davelopment" **Dissertation Abstracts International.** 49 (April, 1989) : 2882.

Saha, L. J. "Socail Chang and Teacher Effects on Academic Achievement : A Comparative Analysis" **Comparative Education Review.** 27 (January 1983) : 69-88.

Warren, Feinborg Marvin. "An Annalysis of Guide Line for In-Service Teachers Education Practice in Schools Grades 5-9." **Dissertation Abstracts International.** 35 (6) : 3561-A : December. 1974.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายสมหมาย พรหมขลิบนิล
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 4 ธันวาคม พุทธศักราช 2493
สถานที่เกิด	อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	14 หมู่ที่ 6 ตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง ตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2504 ป. 4 โรงเรียนวัดวังขรณ์ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2507 ป. 7 โรงเรียนบางระจัน (ไค้งวัดแมว) จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2509 ม.ศ. 3 โรงเรียนบางระจัน (วัดม่วงชุม) จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2512 ม.ศ. 6 โรงเรียนการช่างสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พ.ศ. 2515 ป.กศ.ชั้นสูง วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี พ.ศ. 2525 ค.บ. (ภูมิศาสตร์) วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี พ.ศ. 2549 ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์